

Сарајево, 04.04.2022. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 28.03.2022. – 01.04.2022.**

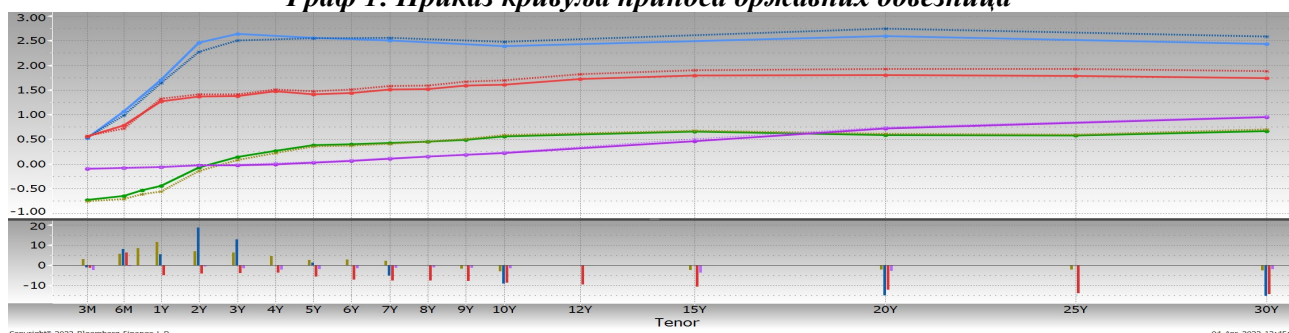
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22
2 године	-0,14	-	-0,07	↗	2,27	-	2,46	↗	1,42	-	1,37	↘
5 година	0,36	-	0,38	↗	2,55	-	2,56	↗	1,47	-	1,42	↘
10 година	0,59	-	0,56	↘	2,47	-	2,38	↘	1,70	-	1,61	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	25.3.22	-	1.4.22	
3 мјесеца	-0,694	-	-0,703	↘
6 мјесеци	-0,712	-	-0,656	↗
1 година	-0,542	-	-0,431	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 01.04.2022. године (пуне линије) и 25.03.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне су под утицајем објављених података о расту стопе инфлације изнад очекивања за неколико појединачних чланица еврозоне, наставили да биљеже раст у односу на претходну седмицу. Ови подаци су допринијели да се очекивања раста ЕЦБ-ове каматне стопе на депозите банака на ниво од 0% (тренутно -0,50%) помјере на октобар, док је почетком седмице очекивано да би се то могло десити на крају ове године. Једна од најважнијих изјава прошле седмице била је изјава члана УВ ЕЦБ Holzmanna да би ЕЦБ требало да повећа каматне стопе два пута ове године (по 25 базних поена) како би отворила простор за маневар уколико би инфлација премашила очекиване нивое, односно како би избјегла потребу да касније мора вршити већа повећања каматних стопа. Предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да све што дуже рат у Украјини буде трајао то ће вјероватно и трошкови бити већи. Поновила је да ће повећање каматних стопа са рекордно ниских нивоа бити постепено, те је навела „изражене ризике по раст“ и „приличну неизвјесност“ везано за економске изгледе. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да би ЕЦБ требало да буде спремна да прилагоди монетарну политику у оба правца. Члан УВ ЕЦБ Visco из Италије је изјавио да неће доћи до повећања каматних стопа прије обустављања нето куповина обвезница путем APP програма. Прошле седмице се одржала нова рунда преговора представника Русије и Украјине у Турској, што је позитивно утицало на финансијска тржишта, приликом чега је

због раста приноса принос двогодишње њемачке обвезнице први пут од 2014. године привремено забиљежио ниво изнад 0%. Ипак, у четвртак је дошло до корекције кретања приноса наниже, упркос објављеном податку о расту стопе инфлације у еврозони на нови рекордно висок ниво од 7,5%. Овог пута највеће промјене су забиљежене на предњем дијелу криве, па су приноси двогодишњих њемачких обвезница повећани за скоро 7 базних поена, док су приноси десетогодишњих обвезница смањени за 3 базна поена. Истовремено, приноси италијанских обвезница краће рочности су повећани за око 13 базних поена, док приноси десетогодишњих обвезница нису битније промијењени. Агенција за додјелу кредитног рејтинга S&P Global је смањила прогнозе економског раста еврозоне у овој години на 3,3% у односу на претходне прогнозе од 4,4%, при чему је саопштено да ће веће цијене енергије, узроковане ратом у Украјини, погодити потрошачку моћ домаћинстава. S&P наводи да се, захваљујући снажном економском опоравку и довољним готовинским „баферима“, не очекује рецесија, већ умјесто тога слабији економски раст.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	МАР	6,7%	7,5%	5,9%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	МАР	3,1%	3,0%	2,7%
3.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	МАР	6,8%	7,6%	5,5%
4.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	МАР	4,9%	5,1%	4,2%
5.	Стопа инфлације – Аустрија	МАР	-	6,8%	5,8%
6.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	МАР	8,4%	9,8%	7,6%
7.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	МАР	7,2%	7,0%	6,2%
8.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.)	МАР	57,0	56,5	58,2
9.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	МАР	108,0	108,5	113,9
10.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	АПР	-14,5	-15,5	-8,5
11.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	ЈАН	-	16,9%	14,5%
12.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ФЕБ	6,3%	7,1%	10,4%
13.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	ФЕБ	-	16,5%	15,8%
14.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ФЕБ	1,0%	0,9%	4,1%
15.	Обим малопродаје – Ирска (Г/Г)	ФЕБ	-	2,2%	21,4%
16.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	ФЕБ	-	-2,0%	0,3%
17.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	ФЕБ	-0,9%	-2,3%	-2,8%
18.	Стопа незапослености – ЕЗ	ФЕБ	6,7%	6,8%	6,9%
19.	Стопа незапослености – Њемачка	МАР	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Стопа незапослености – Италија	ФЕБ	8,7%	8,5%	8,6%

САД

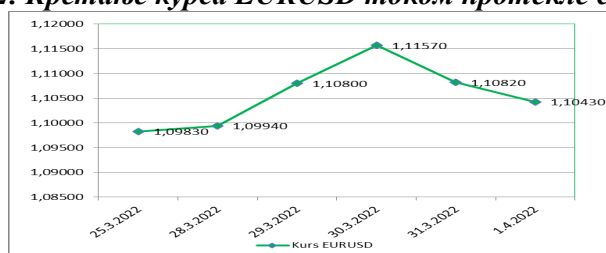
Приноси на америчке обвезнице краћег и средњег рока доспијећа су на седмичном нивоу повећани, док су приноси на десетогодишње обвезнице забиљежили смањење. Највећи раст приноса је забиљежен крајем седмице након објављивања позитивних података са тржишта рада, што је појачало очекивања тржишних учесника везаних за повећање референтне каматне стопе на наредној сједници Феда. Предсједник Феда из Чикага Evans је поновио мишљење да ће Фед ове године требати седам пута повећати референтну каматну стопу како би се обуздао раст инфлације, али је сигнализовао да се његово мишљење може промијенити зависно од развоја ситуације. Протекле седмице је објављен податак о БДП-у који показује снажан раст америчке економије на крају прошле године, који је знатно успорен на почетку ове године под утицајем пандемије коронавируса, проблемима у ланцима снабдијевања, као и под утицајем растуће инфлације. Такође, објављена је и Федова преферирајућа мјера стопе инфлације, РСЕ дефлатор, која је током фебруара повећана на 6,4% на годишњем нивоу, што је податак једнак очекиваном, те виши у односу на претходни ревидирани податак (6,0%).

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	МАР	3,7%	3,6%	3,8%
2.	Промјена запослених нефармерски сектор	МАР	490.000	431.000	750.000
3.	Промјена запослених приватни сектор	МАР	496.000	426.000	739.000
4.	Промјена запослених прерађивачки сектор	МАР	32.000	38.000	38.000
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите	25. МАР	-	-6,8%	-8,1%
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	26. МАР	196.000	202.000	188.000
7.	PMI индекс прерађивачког сектора F	МАР	58,5	58,8	57,3
8.	Потрошња грађевинског сектора (М/М)	ФЕБ	1,0 %	0,5%	1,6%
9.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ФЕБ	6,4%	6,4%	6,0%
10.	БДП (Г/Г)	IV квартал	7,0%	6,9%	2,3%

USD је деапрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0983 на ниво од 1,1043, што представља раст курса од 0,55% на седмичном нивоу.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Инфлаторна очекивања у Великој Британији за наредних пет до десет година су у овом мјесецу достигла рекордан ниво, према истраживању које је јуче објављено, а које ће, вјероватно имати утицај на ВоЕ. Citi Bank и YouGov који проводе ово истраживање су објавили да су инфлаторна очекивања за наредних пет до десет година повећана на 4,4% у марту са 4,1%, колико су износила у фебруару. Узимајући у обзир да је инфлација достигла највише нивое од почетка 90-их година XX вијека, те да сада износи 6,2%, ВоЕ је забринута да би инфлаторна очекивања могла бити уграђена у економију, те би могла узроковати самоодрживу спиралу цијена и плата. ВоЕ је повећала каматне стопе у овом мјесецу, трећи састанак заредом, али је ублажила поруке даљег повећања каматних стопа. Истраживање инфлаторних очекивања, чији резултати су јуче објављени, је показало да грађани очекују да би инфлација у наредних 12 мјесеци могла достићи нове рекорде. Гувернер ВоЕ Broadbent је изјавио да креаторима монетарне политике треба бити јасно како планирају да реагују на промјене у економији, али је упозорио на врсте смјерница за које постоји ризик да буду виђене као обећања о будућности. ВоЕ је прошле године многе инвеститоре погрешно навела због потеза у каматној стопи, што је подстакло званичнике да преиспитају своју комуникацијску стратегију.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд)	ФЕБ	0,9	1,9	0,1
2.	Одобрени хипотекарни кредити	ФЕБ	74.700	71.000	73.800
3.	Монетрани агрегат М4 (Г/Г)	ФЕБ	-	6,0%	5,7%
4.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	МАР	13,4%	14,3%	12,6%
5.	БДП (Q/Q) F	IV КВАРТАЛ	6,5%	6,6%	6,5%
6.	Извоз (Q/Q) F	IV КВАРТАЛ	4,9%	6,9%	4,9%
7.	Увоз (Q/Q) F	IV КВАРТАЛ	-1,5%	0,3%	-1,5%
8.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) F	IV КВАРТАЛ	0,9%	1,0%	0,9%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR док је апрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст са нивоа од 0,83312 на ниво од 0,84204, док је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,3182 на ниво од 1,3114.

ЈАПАН

Суочавајући се са разним изазовима који утичу на раст каматних стопа на глобалном тржишту, BoJ је почетком протекле седмице два пута понудила куповину неограниченог износа десетогодишњих државних обвезница по приносу од 0,25%, од понедељка до четвртка, како би одбранила став у вези с циљаним нивоом приноса. BoJ је саопштила да ће понудити исту неограничену куповину у наредна три дана, како би била сигурна да су инвеститори јасно сагледали правац BoJ политике. Премијер Kishida је изјавио да ће наредити Влади да састави нови пакет помоћи до краја априла како би се ублажио економски удар због раста трошкова горива и хране који је подстакнут украјинском кризом. Овим потезом ће се интензивирати расправа између Владе и владајуће коалиције о размјери потрошње и извору финансирања, док са друге стране неки заступници у Парламенту траже усвајање потрошачког пакета у вриједности од око 10 билиона JPY. Интервенција BoJ (куповина неограниченог износа 10-годишњих државних обвезница), на коју се одлучила како би спријечила раст приноса изнад 0,25%, повећава ризике примјене неадекватне монетарне политике у трећој највећој свјетској економији у периоду док Јапан покушава управљати растућим увозним цијенама које су последица депрецијације JPY и рата у Украјини. BoJ настоји задржати ултрастимулативну политику, чак и по цијени додатне депрецијације JPY, што би се могло негативно рефлектовати на економију и на раст трошкова увоза. BoJ је повећала куповину државних обвезница са роком доспијећа од 3 до 10 година, те је понудила куповину ултрадугих државних обвезница у ванредним, хитним операцијама. Гувернер Kuroda је изјавио да “свака интервенција на тржишту не утиче директно на девизне курсеве”, наглашавајући мању забринутост да би куповина обвезница од стране BoJ могла ослабити JPY.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ФЕБ 2,8%	2,7%	2,8%
2.	Малопродаја (Г/Г)	ФЕБ -0,3%	-0,8%	1,1%
3.	Индустријска производња (Г/Г) прелим.	ФЕБ 0,8%	0,2%	-0,5%
4.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ФЕБ 1,2%	6,3%	2,1%
5.	Tankan индекс великих произвођача	I квартал 12	14	18
6.	PMI индекс прерађивачког сектора (финал)	МАР -	54,1	53,2
7.	Продаја возила (Г/Г)	МАР -	-14,8%	-18,6%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 134,01 на ниво од 135,30. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 122,05 на ниво од 122,52.

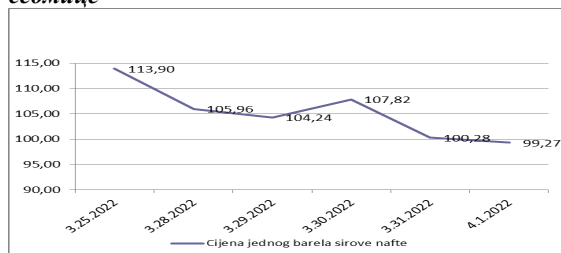
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 113,90 USD (103,71 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте је имала тенденцију пада. Почетком седмице цијена нафте је смањена за скоро 7% на дневном нивоу под утицајем забринутости да ће ширење омикрон соја вируса у Кини умањити потрошњу овог енергента. Такође, објављено је да ће Шангај увести lockdown за пола града са циљем насумичног тестирања, а због повећаног броја заражених вирусом омикрон, што је, такође, имало утицај на пад цијене нафте. Наредног дана цијена је наставила са благим падом под утицајем напретка у преговорима између Русије и Украјине о могућем окончању сукоба, али и због нових карантина који се у Кини уводе као посљедица сузбијања ширења омикрон соја вируса. Средином седмице је дошло до благог раста цијене нафте, што је посљедица ограничене понуде нафте, али и због нових санкција западних земаља према Русији, упркос томе што су Москва и Кијев одржали мировне састанке. До краја седмице цијена нафте је смањена након што је Бијела кућа је најавила „историјско ослобађање“ око 180 милиона барела нафте из хитних залиха САД са циљем да се утиче на обуздавање цијене нафте. Такође, ОПЕКС+ је објавио да ће се током маја држати планираног повећања обима понуде нафте. Пад цијене је настављен и у петак, јер су чланови ИЕА требали дискутовати о даљем отпуштању резерви нафте на тржиште, поред планираног ослобађања од 180 милиона барела од стране САД.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 99,27 USD (89,90 EUR), те је на седмичном нивоу забиљежен пад од 12,84%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

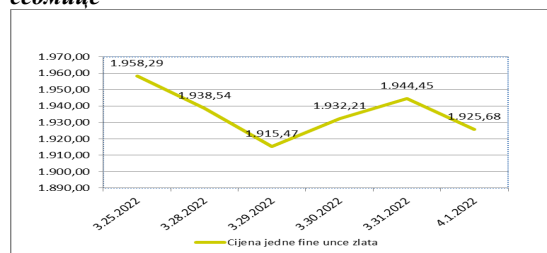

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.958,29 USD (1.783,02 EUR).

Цијена злата је током протекле седмице имала благу тенденцију пада. Почетком седмице цијена злата је смањена углавном због ишчекивања резултата састанка Украјине и Русије о евентуалном споразуму. Очекивани су сигнали о позитивним вијестима, те су тако инвеститори смањили улагања у злато, што је водило и паду цијене овог племенитог метала. Средином седмице цијена злата је повећана под утицајем слабљења УСД, али и због обновљених сумњи у могућност прекида ватре између Русије и Украјине. Централна банка Русије је у четвртак објавила да су њене девизне резерве, као и резерве злата смањене за 38,8 милијарди USD. Из Централне банке Русије је саопштено да су највећи утицај на пад резерви имале интервенције на девизном тржишту и операције рефинансирања, те валутна ревалоризација имовине. Од момента када су интензивирани ратна дејства на релацији Украјина – Русија, земље широм свијета су увеле санкције Русији, те је око 2/3 девизних резерви Русије замрзнуто. Цијена злата је у петак смањена под утицајем позитивних података са тржишта рада у САД, што је појачало очекивања да ће Фед користити агресивнији приступ у повећању референтне каматне стопе како би сузбио инфлацију. Ипак, злато је и даље под снажним утицајима неизвјесности око стања у Украјини због чега се цијена и даље одржава високом.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.925,68 USD (1.743,80 EUR). На седмичном нивоу забиљежен је пад од 1,67%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.